

Skoleskyss i kommuners regi

TOLKNINGSUTTALELSE 03.12.2014

Når kommunen er ansvarlig for skyssen, blant annet når elever har rett til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei, er ikke opplæringsloven med forskrifter til hinder for at kommunen kan velge å benytte andre tilbydere enn fylkeskommunen. Samferdselsdepartementet har uttalt seg om hvilke krav som stilles til løyve og sjåfør.

Gjelder

- [Opplæringslova - § 7-1. Skyss og innlosjering i grunnskolen](#)

Bakgrunn

Fylkesmannen i Aust-Agder har bedt om vår avklaring på om det er greit at kommunen selv organiserer skyss. Noen kommuner har innført en praksis med skyss i egen regi. Vi fikk også spørsmål om hva som kreves når det gjelder kompetanse hos sjåføren, løyve, forsikring, forsvarlighet og godkjenning av foreldre.

Kommunen kan benytte andre tilbydere av skyss

Når kommunen er ansvarlig for skyssen, blant annet når elever har rett til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei, er ikke opplæringsloven med forskrifter til hinder for at kommunen velger å benytte andre tilbydere enn fylkeskommunen. I de tilfellene der fylkeskommunen er ansvarlig for skyssen, bør imidlertid alternativ skyss som tilbys av kommunen organiseres i samråd med fylkeskommunen.

Skoleeier skal i alle tilfelle ha ulykkesforsikring for elevene, jf. §§ 8-1 og 8-4 i forskrift til opplæringsloven. Når det gjelder regler om bruk av private biler til og fra skolearrangementer i skoletiden, vil vurderingen etter forskrift til opplæringsloven § 12-1 bokstav a, i tredje og fjerde avsnitt, være tilsvarende.

Hvilke krav som stilles til en som skal transportere elever som en del av arbeidshverdagen, fremgår ikke av opplæringsloven med forskrifter. Dersom sjåføren oppfyller kravene som Samferdselsdepartementet stiller, kan vi ikke se at kommunen trenger godkjenning fra foreldrene til selv å transportere elevene.

Krav til løyve og sjåfør

Samferdselsdepartementet har redegjort nærmere for krav til løyve og sjåfør:

1. Når løyve kreves iht. yrkestransportregelverket

Etter yrkestransportloven § 4 kreves løyve ved persontransport med motorvogn, dersom slik transport "drives" i et visst omfang, og dette skjer "mot vederlag". Vi legger til grunn at den aktuelle transporten "drives" i slikt omfang eller med slik regelmessighet at dette vilkåret er oppfylt. Med hensyn til vederlagsbegrepet, omfatter det enhver form for ytelse som gis i forbindelse med transport, og selv om vederlaget ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene. Transporten utløser løyveplikt selv om det er andre enn passasjerene som betaler vederlaget eller finansierer transporten. Det regnes ikke som vederlag dersom transporten fullt ut finansieres av den institusjon/virksomhet som selv eier eller disponerer kjøretøyet og fører er ansatt samme sted. Forutsetningen for dette er imidlertid at vedkommende institusjon/virksomhet ikke leverer kommersielle tjenester.

Dersom vedkommende institusjon/virksomhet mottar refusjon av kostnadene

for transport fra andre, for eksempel fylkeskommunen, eller egenandeler for de som blir transportert, vil det være å anse som vederlag, og transporten vil dermed være løyvepliktig.

2. Krav til sjåføren

Sjåføren som skolen benytter må – uavhengig av om det er krav om løyve eller ikke

- 1. ha førerkort som dekker det aktuelle kjøretøy*
- 2. og dersom det benyttes motorvogn med over 9 seter inkl. fører, i utgangspunktet oppfyll kravene til yrkessjåførkompetanse ved persontransport (kunne fremvise kompetansebevis), iht. yrkessjåførforskriften (av 16. april 2008 nr. 362)*

Når det gjelder kravet om yrkessjåførkompetanse, vil det bero på hvor stor del av vedkommendes stilling funksjonen som fører av kjøretøyet utgjør. Nærmere opplysninger om dette regelverket kan gis av Statens vegvesen.

Vi gjør videre oppmerksom på at dersom den aktuelle transporten faller inn under løyveplikten, jfr. pkt 1, vil fører også måtte ha kjøreseddel etter yrkestransportlovens kap. 7A.

Det er fylkeskommunen som er løyvemyndighet og som kan gi nærmere informasjon om løyveordningene.